

Recente vondsten van *Rhantus bistriatus* (Coleoptera: Dytiscidae) in Nederland

Rhantus bistriatus (Bergsträsser) (= *Rhantus aberratus* Gemminger & Von Harold) werd na 1940 niet meer uit ons land gemeld (Van Nieukerken, 1992). Op 28 juni 1994 ving ik echter een vrouwtje van deze waterroofkever op Schiermonnikoog. De vindplaats betrof een ondiep duinpoeltje met kranswieren, bij het noordeinde van de Reddingsweg (Amersfoort-coördinaten 208-612). De determinatie werd gecontroleerd door Jan Cuppen.

Naar aanleiding van deze vondst werd met behulp van de collecties van het Zoölogisch Museum Amsterdam (ZMAN), Naturalis Leiden (RMNH) en de Landbouwniversiteit Wageningen de verspreiding van deze soort in Nederland in kaart gebracht (fig. 1). *Rhantus bistriatus* blijkt na 1940 nog minstens drie maal te zijn gevangen. In de collectie van het RMNH bevindt zich een mannetje met het etiket: "Brunssum L., 16.viii.1967, J.A. Blokland". Het ZMAN bezit een mannetje: "Terschelling, Badhuiskuil, 10.viii.1961, J. P. Duffels" en een vrouwtje: "Wooldse Veen,

17.iv.1952, J. Zandvliet". Alle drie waren gedetermineerd als *Rhantus suturellus* (Harris).

Hieruit kan geconcludeerd worden dat *Rhantus bistriatus* nog in Nederland voorkomt. Het is niet duidelijk of deze soort al dan niet in aantal afneemt. Zij werd tussen 1900 en 1950 zes maal gevangen en na 1950 vier maal (nog vijf exemplaren dateren vermoedelijk allemaal uit de vorige eeuw), maar de aantallen zijn te laag om daar conclusies aan te verbinden. Bovendien is het goed mogelijk dat zich nog exemplaren van deze soort in privé-collecties bevinden.

Rhantus bistriatus komt voor van Frankrijk en Italië tot Zuidoost-Zweden en oostwaarts tot Siberië (Nilsson & Holmen, 1995). In Groot-Brittannië werd zij voor het laatst in 1904 aangetroffen (Balfour-Browne, 1950).

De etiketten van het materiaal in de musea geven geen informatie over de habitat van deze soort in Nederland. Alle vondsten op de Waddeneilanden werden in het duingebied gedaan, een biotoop dat in de mij bekende literatuur niet wordt genoemd. *Rhantus bistriatus* zou voorkomen in open landschappen, vooral in min of meer temporaire, met gras begroeide poeltjes (Nilsson & Holmen, 1995; Galewski, 1957).

Literatuur

- BALFOUR-BROWNE, F., 1950. *British Water Beetles II*: i-xx, 1-394. Ray Society, London.
- GALEWSKI, K., 1957. Przegląd krajowych gatunków z rodzaju *Rhantus* Dejean. – *Annales Zoologici*, Warszawa 16: 224-319.
- NILSSON, A. N. & M. HOLMEN, 1995. The aquatic Adephaga (Coleoptera) of Fennoscandia and Denmark. II. Dytiscidae. – *Fauna Entomologica Scandinavica* 32: 1-192.
- NIEUKERKEN, E. J. VAN, 1992. Dytiscidae. In: *De waterkevers van Nederland* (M. B. P. Drost, H. P. J. J. Cuppen, E. J. van Nieukerken & M. Schreijer, eds): 90-160. Uitgeverij K. N. N. V., Utrecht.

André van Nieuwenhuyzen, Bankastraat 53^{III}, 1094 EC Amsterdam.

Fig. 1. De verspreiding van *Rhantus bistriatus* in Nederland (open cirkel: vondsten voor 1950; dichte cirkel: vondsten na 1950).